

УДК: 616.24-002.5:615.015.065.26.001.5

МПК¹⁰ G 01 N 33/50, G 01 N 33/53

№ держреєстрації 0121U100152

Інв. №

Національна академія медичних наук України
Державна установа «Національний інститут фтизіатрії і пульмонології
ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України»
(НІФП НАМНУ)

10, вулиця Миколи Амосова, м. Київ, 03038, тел.: (044) 275 04 02,
факс: (044) 275 21 18, E-mail: secretar@ifp.kiev.ua

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор НІФП НАМНУ,

академік НАМН України

д-р мед. наук, професор

_____ Ю. І. Фещенко

12.12.2023

ЗВІТ

ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ

за договором від 17.01.2023 № 32.ПРЗ/2023/261

Вивчити імунологічні механізми розвитку токсико-алергічних реакцій до
протитуберкульозних препаратів у хворих на туберкульоз легень

ВИВЧИТИ ІМУНОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ ТОКСИКО-
АЛЕРГІЧНИХ РЕАКЦІЙ ДО ПРОТИТУБЕРКУЛЬОЗНИХ ПРЕПАРАТІВ У
ХВОРИХ НА ТУБЕРКУЛЬОЗ ЛЕГЕНЬ

(остаточний)

A.21.01

Заст. директора з наукової та
науково-організаційної роботи,
д-р мед. наук, професор

11.12.2023

І. А. Калабуха

Зав. лабораторією клінічної імунології,
д-р мед. наук, старш. наук. співроб.

11.12.2023

О. М. Рекалова

Рукопис закінчено 11 грудня 2023 р.
Результати роботи розглянуто Вченою радою НІФП НАМНУ, протокол від
___ грудня 2023 р. № ___

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 161 с., 62 табл., 9 рис, 3 дод., 67 джерел.

ДІАГНОСТИКА, ІМУНОЛОГІЯ, МЕДИКАМЕНТОЗНА НЕПЕРЕНОСИМІСТЬ, ПРОТИТУБЕРКУЛЬОЗНІ ПРЕПАРАТИ, ТОКСИКО-АЛЕРГІЧНІ РЕАКЦІЇ, ТУБЕРКУЛЬОЗ

Об'єкт дослідження – 68 хворих на туберкульоз легень (ТБ), 20 здорових осіб.

Мета роботи – підвищити ефективність діагностики токсико-алергічних реакцій (ТАР) медикаментозної непереносимості протитуберкульозних препаратів (ПТП) у хворих на ТБ та визначити шляхи їх корекції.

Методи дослідження – клінічні, імунологічні, статистичні.

Установлено, що розвиток ТАР, в основному, пов'язаний з порушенням функції гепатобіліарної системи та відсутністю кореляційного зв'язку рівня Ig E сироватки крові з рівнем триптази, що свідчить про генез інших механізмів гіперчутливості при ТАР до ПТП. Визначені маркери проявів ТАР: лімфоцитарний коефіцієнт ЛК, що відображає активність імунної системи, лімфоцитарно-печінковий коефіцієнт ЛПК, що відображає порушення балансу імунної та гепатобіліарної систем організму, нирково-печінковий коефіцієнт НППк, що відображає наявність токсичних реакцій на ПТП, токсико-алергічний коефіцієнт ТАК_{КТ} та лімфоцитарно-алергічний коефіцієнт ЛАК, що відображають реакцію клітин крові на конкретні ПТП. На підставі цих маркерів розроблені технологія діагностики ТАР на ПТП у хворих на ТБ, застосування якої дозволяє підвищити точність діагностики ТАР на 14,3 %, алгоритм диференційної діагностики ТАР на ПТП, що дозволяє підвищити точність диференційної діагностики розвитку ТАР на 36,84 % та алгоритм лабораторної диференціальної діагностики ТАР, АР та ТР, який дає змогу підвищити її точність на 18,2 % та підвищити точність виявлення прихованої сенсibilізації Лф до ПТП на 53,6 % з апостеріорною ймовірністю появи клінічних ознак гіперчутливості в 51,2 % випадках впродовж лікування. Розроблені технологія та шляхи імунокорекції у хворих на ТБ при клінічних проявах ТАР до ПТП шляхом додаткового призначення препарату Гепатомуніл до стандартної схеми лікування ТБ, що дозволяє скоротити термін перебування хворих в стаціонарі в 1,5 рази.

Інформація щодо впровадження: підготовлено 0 проектів нормативних документів, отримано 0 патентів, опубліковано 1 підручник, 16 наукових робіт, 0 методичних рекомендацій, 0 посібників для лікарів, 2 інформаційних листа, підготовлено 2 нововведення, зроблено 4 наукових доповіді, проведено 0 курсів інформації та стажування, отримано 17 актів впровадження.

Сфера застосування – фтизіатрія, імунологія.

Умови одержання звіту: за договором. НІФП НАМНУ, 10, вулиця Миколи Амосова, м. Київ, 03038.